

Til Beskæftigelsesministeriet

19. august 2025

Redegørelse for ATP's omkostninger til administration af AFU

Baggrund

Beskæftigelsesministeriet har anmodet om en redegørelse for ATP's afholdte omkostninger til administration af Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede (AFU).

AFU's formål og oprettelse

AFU blev oprettet i 2016 på baggrund af en aftale mellem arbejdsmarkedets parter og med henblik på implementering af EU-direktiv i dansk lovgivning. AFU er en fond, som har til formål at dække udstationerede lønmodtageres krav på løn i henhold til en kollektiv overenskomst, når kravet er fastslået ved fagretlig behandling, og når arbejdsgiveren ikke har betalt efter påkrav herom. AFU finansieres via opkrævning af bidrag fra arbejdsgivere i Danmark og udenlandske arbejdsgivere, der udstationerer medarbejdere i Danmark. AFU's opgaver består af:

- Opkrævning af bidrag hos danske og udenlandske virksomheder
- Behandling og udbetaling i sager om lønerstatning
- Inddrivelse af bod og skyldig lønerstatning hos arbejdsgivere i udlandet

Ifm. oprettelsen af AFU blev der skønnet en forventet aktivitet på 20-25 sager om året, men fra fondens oprettelse i 2016 til og med medio 2025, er der samlet set kun tilgået knap 20 sager i alt. En håndfuld af disse sager er fortsat under behandling. Aktiviteten i AFU er således mindre end forventet ved ordningens oprettelse, hvilket også afspejler sig i udviklingen i bidragssatsen, *jf. tabel 1*.

Tabel 1. Udviklingen i AFU's bidragssats

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
AFU's bidragssats (kr. pr. fuldtidsansat, pr. år, årets priser)	7,2	7,2	4,5	12,0	17,0	7,0	0	0	0

I de indledende år blev bidragssatsen fastlagt med henblik på opbygning af likviditet i ordningen og ud fra en forventning om, at aktiviteten i ordningen ville stige. Da aktivitetsstigningen foreløbigt ikke har materialiseret sig, er arbejdsgiveren ikke blevet opkrævet AFU-bidrag i perioden 2023-25, da den igangværende aktivitet har kunnet finansieres via den akkumulerede likviditet i ordningen.

På trods af den lave aktivitet afholdes der løbende omkostninger til administration af ordningen med henblik på at opretholde dens funktionalitet og med den mindre kapacitet, som vurderes at være nødvendig for, at AFU er i stand til at behandle sager, når disse indkommer.

ATP foretager administrationen af AFU på omkostningsdækket basis

Administrationen af AFU varetages af ATP. ATP er en selvejende institution, som varetager administrationen af en række forskellige ordninger, hvorfor AFU kun er én ud af mange ordninger i ATP's administrative fællesskab. For alle ordningerne gælder det, at ATP's administration sker på *omkostningsdækket basis*. Dette følger af lovgivningen og de administrationsaftaler, der er indgået mellem ATP og de respektive opdragsgivere for de forskellige ordninger.

Administration på omkostningsdækket basis indebærer, at der for hver enkel ordning i ATP's administrative fællesskab afregnes de omkostninger, som den pågældende ordning har givet anledning til, at ATP har afholdt, og at opdragsgiveren for den enkelte ordning (arbejdsgivere, staten, kommunerne mv.) dækker disse omkostninger. Administration på omkostningsdækket basis medfører derfor bl.a.:

- at ATP ikke må generere et overskud eller underskud vedrørende administrationen af en ordning. Der tilstræbes således balance mellem omkostninger og finansiering i hver enkelt ordning.
- at ATP ikke må krydssubsidieres mellem ordninger, hvilket vil sige, at underskud i én ordning ikke må dækkes af et overskud i en anden ordning (og vice versa). ATP skal derfor opkræve betaling for administration af hver enkelt ordning svarende til de realiserede omkostninger for den pågældende ordning.

For at sikre overholdelsen af disse principper anvender ATP en økonomimodel, der tilstræber, at samtlige udgifter i ATP fordeles forholdsmæssigt på tværs af de forskellige ordninger, som ATP administrerer. Alle udgifter, der kan henføres til én specifik ordning, allokeres direkte til den pågældende ordning, mens udgifter, som understøtter administrationen af flere ordninger, fordeles ud fra fordelingsnøgler. ATP's økonomimodel er yderligere beskrevet i *bilag 1*.

Omkostninger allokeres således til AFU i de tilfælde, hvor omkostningen direkte eller indirekte vedrører eller bidrager til administrationen af ordningen.

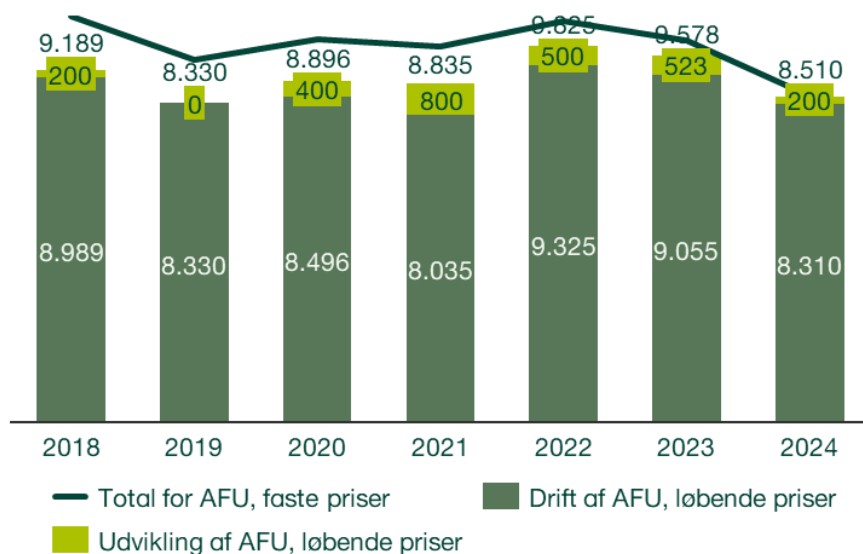
ATP's administrationsomkostninger vedr. AFU

I det følgende redegøres der for de realiserede administrationsomkostninger til AFU over tid, ligesom sammensætningen af de bogførte omkostninger i 2024 uddybes.

Administrationsomkostninger til AFU over tid

ATP's administrationsomkostninger vedrørende AFU har i en årrække ligget stabilt på ca. 8-10 mio. kr. om året i løbende priser, inkl. udvikling, jf. *figur 1*.

Figur 1. Udviklingen i AFU's administrationsomkostninger, 2018-2024 (1.000 kr.)

Det bemærkes, at det ifm. AFU's oprettelse blev skønnet, at omkostningsniveauet forventedes at ligge i spændet 10-12 mio. kr. ATP's administration af AFU har således vist sig billigere end forudsat, om end aktiviteten i ordningen også har været lavere, end forudsat.

Administrationsomkostninger til AFU i 2024

I det følgende uddybes sammensætningen af de bogførte administrationsomkostninger i 2024, som er det seneste afsluttede regnskabsår. Formålet hermed er at bidrage til et mere nuanceret billede af, hvilke aktiviteter og omkostninger, der ligger til grund for de realiserede administrationsomkostninger for ordningen.

Til administration af AFU er der i 2024 bogført omkostninger for i alt 8,5 mio. kr. fordelt på fire hovedkategorier, jf. figur 2.

Figur 2. AFU's administrationsomkostninger i 2024 fordelt på kategorier (mio. kr.)

De fem hovedkategorier, som udgør de samlede administrationsomkostninger, uddybes i det følgende.

Direkte omkostninger, herunder kundeservice

I 2024 er der bogført udgifter for i alt 1,9 mio. kr., som kan direkte henføres til administrationen af AFU, jf. tabel 2.

Tabel 2. Direkte omkostninger vedr. administration af AFU i 2024

Udgiftspost	Beløb (1.000 kr.)	Bemærkning
Medarbejderressourcer	990	Medarbejderressourcer anvendt direkte til administration og udvikling af AFU, herunder kundebetjening. Omkostningerne påvirkes af aktiviteten i ordningen.*
Erhvervs- og Selskabsstyrelsen	450	Betaling for adgang til <i>Registret for Udenlandske Tjenesteydere</i> (RUT), hvilket er en forudsætning for at kunne identificere udenlandske arbejdsgivere mhp. opkrævning af AFU-bidrag. Der er tale om en fast betaling, som <i>ikke</i> påvirkes af aktiviteten i ordningen.
Advokatomkostninger og gebyrer	437	Juridisk bistand og gebyrer ifm. sagshåndtering i Danmark og udlandet. Omkostningerne påvirkes af aktiviteten i ordningen.
Porto	51	Omkostningerne påvirkes af aktiviteten i ordningen.
I alt	1.928	

*Det bemærkes, at der ikke er ansat fuldtidsmedarbejdere i AFU. Omkostningen dækker over bidrag fra flere forskellige medarbejdere i ATP, der med forskellige kompetencer har arbejdet på ordningen.

Det skal bemærkes, at ikke alle direkte omkostninger er aktivitetsafhængige. Dette gælder eksempelvis betalingen for adgang til Registeret for Udenlandske Tjenesteydere.

Omkostninger til IT, forretningsunderstøttelse og projekter

I 2024 er der under AFU bogført udgifter for 3,2 mio. kr. vedrørende IT-systemer og -ydelser, samt 2,6 mio. kr. vedrørende forretningsunderstøttelse. Forretningsunderstøttelse omfatter bl.a. drift og udvikling af kundecenter, sekretariatsfunktioner (herunder betjening af Folketinget, ministeriet og bestyrelsen), intern ledelse og styring, økonomi- og regnskabsstyring, revision, forretningsudvikling, juridisk rådgivning og risiko- og sikkerhedshåndtering. Hertil kommer 0,8 mio. kr. vedrørende tværgående projekter, jf. tabel 3.

Tabel 3. AFU's omkostninger til IT, forretningsunderstøttelse og projekter i 2024

Udgiftspost	Beløb (1.000 kr.)	Bemærkning
IT-systemer og -ydelser	3.152	Drift, vedligehold og udvikling af den samlede IT-plattform for AFU, herunder fag-system, løsning til opkrævning af bidrag, brevløsning, datavarehus, hjemmeside, arbejdstilrettelægningssystem, journaliseringssystem, adgangsstyring, ledelses-information, system-arkitektur og -integration mv. IT-omkostningerne er i udgangspunktet uafhængig af aktiviteten i ordningen.
Forretnings-understøttelse	2.606	Tværgående funktioner i ATP, som understøtter administrationen af AFU.
<i>Heraf kundecenter og forretningsudvikling</i>	<i>1.147</i>	<i>AFU's andel af tværgående arbejde vedr. administration af sikringsordninger (ordninger aftalt af arbejdsmarkedets parter), herunder dokumentation, opdatering og udvikling af administrationsgrundlag, vejledninger og arbejdsgange samt arbejdstilrettelæggelse, betalings-håndteringer, telefonbetjening, journalisering mv.</i>
<i>Heraf koncernfunktioner</i>	<i>1.232</i>	<i>AFU's proportionelle bidrag til finansiering af ATP's koncernfunktioner, herunder direktion og øvrig ledelse, økonomistyring og regnskab, juridisk bistand, indkøb- og kontraktstyring, risikostyring og datasikkerhed, intern og ekstern kommunikation, sekretariatsfunktioner samt betjening af Folketinget, bestyrelsen og øvrige interessenter</i>
<i>Heraf Øvrige</i>	<i>227</i>	<i>Bl.a. Revision af AFU, Honorarer til ATP's bestyrelse og forretningsudvalg, koncernfælles forsikringer mv.</i>
Projekter	821	Udvikling og opdatering af tværgående IT-systemer mv., som anvendes direkte eller indirekte i administrationen af AFU.
I alt	6.579	

IT- og projektomkostningerne under AFU udgør ordningens fastsatte andel af de tværgående aktiviteter og ydelser i ATP, som bidrager til at drive, vedligeholde og udvikle de IT-systemer mv., som anvendes direkte eller indirekte i administrationen af AFU. Dette skyldes, at AFU – ligesom alle øvrige ordninger i ATP - ikke har sin egen selvstændige IT-organisation, men benytter sig af koncernfælles systemer og løsninger og derfor finansierer en proportionel andel heraf.

På samme vis er alle forretningsunderstøttende omkostningerne i tabel 2 allokert til AFU på baggrund af objektive fordelingsnøgler i overensstemmelse med ATP's økonomimodel. Omkostningerne repræsenterer således AFU's proportionelle finansieringsandel af de forskellige funktioner og aktiviteter. Omkostningerne er dermed et resultat af, at AFU er organisatorisk placeret som en del af ATP's administrative fællesskab og dermed skal betale for en forholdsmæssig andel heraf. Det bemærkes, at der er tale om funktioner og aktiviteter, som er nødvendige for at kunne drive administrationen af AFU på kompetent og lovlig vis i overensstemmelse med den politiske aftale bag ordningen og administrationsaftalen indgået mellem AFU og ATP.

Omkostningerne til IT, forretningsunderstøttelse og projekter repræsenterer således funktioner og ydelser, som AFU køber af ATP, og som vurderes nødvendige for at kunne drive administrationen af AFU. I et scenarie, hvor administrationen af AFU ikke var placeret i ATP, ville disse funktioner og ydelser skulle tilvejebringes på anden vis. Derudover ville de tværgående funktioner og aktiviteter i ATP kun i meget begrænset omfang kunne reduceres, hvis administrationen af AFU blev flyttet væk fra ATP, hvorfor administrationsomkostningerne for alle de tilbageværende ordninger, herunder særligt de øvrige sikringsordninger, som betales af arbejdsgiverne, ville stige.

Sammenhængen mellem administrationsomkostninger til AFU og aktivitet i ordningen

Som det fremgår af ovenstående redegørelse, udspringer en væsentlig del af administrationsomkostningerne til AFU af, at AFU indgår i et administrativt fællesskab og de fælles løsninger, herunder ATP's IT-plattform, dette indbefatter. AFU skal således dække ordningens respektive andel af de fællesomkostninger, som går på tværs af ordninger, og som AFU drager nytte af, uanfægtet hvor mange sager, der behandles i AFU i et givent år.

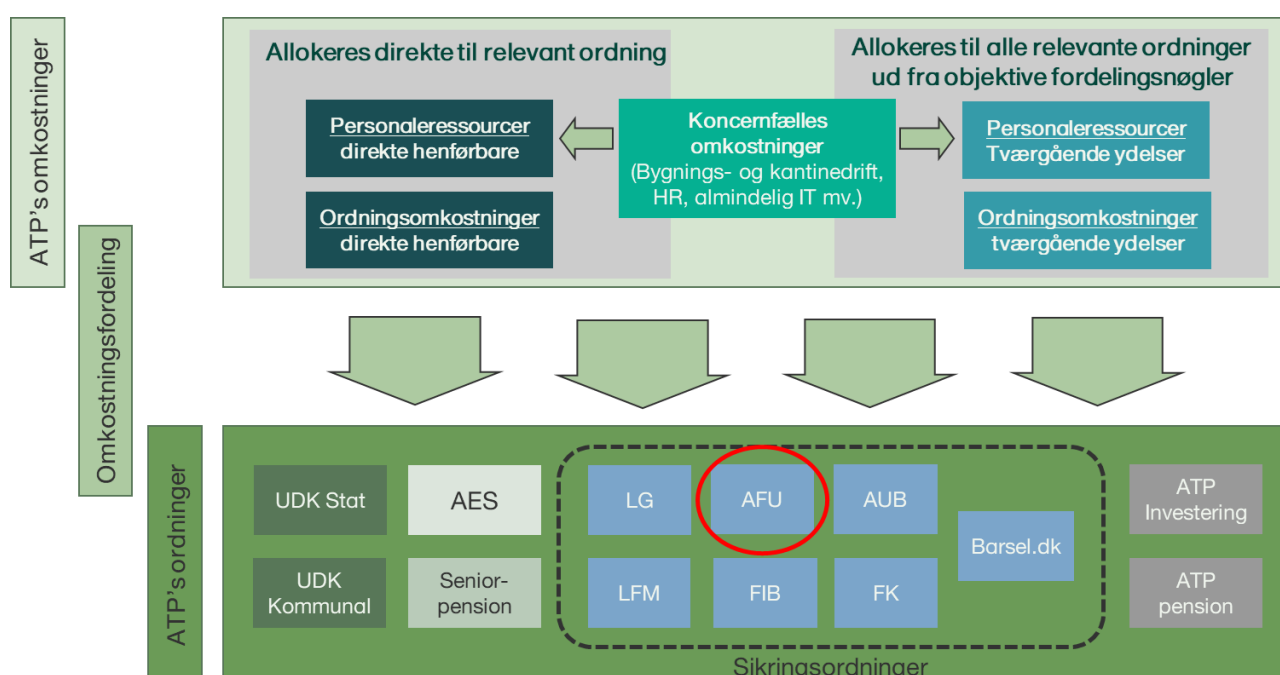
AFU's bidrag til fællesomkostningerne, samt en andel af de direkte omkostninger til administration af ordningen (betaling til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen), er således mere eller mindre faste omkostninger, som ikke påvirkes nævneværdigt af antallet af sager, som behandles af AFU. Disse faste omkostninger udgjorde i 2024 ca. fire femtedele af de samlede omkostninger til administration af AFU i 2024 og vedrører den administrative infrastruktur bag administrationen af AFU. Denne infrastruktur er nødvendig at opretholde, for at ATP er i stand til at kunne behandle indkomne sager og sikre overholdelse af den lovgivning (national såvel som europæisk) og den administrationsaftale, som ligger til grund for ATP's administration af ordningen. Denne infrastruktur skal vedligeholdes og holdes opdateret uanset antallet af sager, som indberettes til og behandles i AFU.

Bilag 1. Uddybning af ATP's økonomimodel

De hovedprincipper, hvorefter ATP Koncernens samlede omkostninger opgøres og fordeles mellem ATP og de Lovbundne ordninger (Økonomimodellen), er vedtaget af ATP's bestyrelse i 2004 efter rådgivning fra Kammeradvokaten, og har været i høring i Beskæftigelsesministeriet og Rigsrevisionen.

Økonomimodellens formål er, at samtlige udgifter i ATP tilstræbes fordelt retmæssigt på tværs af de forskellige ordninger, som ATP administrerer. Alle udgifter, der kan henføres til én specifik ordning, allokeres direkte til den pågældende ordning, mens udgifter, som understøtter administrationen af flere ordninger, fordeles ud fra fordelingsnøgler. Disse fordelingsnøgler udarbejdes og opdateres en gang årligt på baggrund af relevante og objektive kriterier og er underlagt revision. Generelle koncernfælles omkostninger (fx husleje, kantinedrift, HR mv.) udgør en overheadsats, der lægges oveni prisen for den enkelte medarbejder. Dette betyder, at når en ATP-medarbejders arbejdsindsats bogføres som en omkostning, allokeres der omkostninger svarende til de medgåede lønomkostninger og overheadomkostninger. ATP's økonomimodel er illustreret nedenfor i et simplificeret format med markering af, at AFU blot er én af flere ordninger i ATP's administrative fællesskab, *jf. figur 1*.

Figur 1. ATP's økonomimodel (simplificeret)

De omkostninger, der bogføres i tilknytning til administrationen af AFU, vil således være en total bestående af udgiftsposter, som kan henføres direkte til administration af AFU, AFU's andel af omkostninger, som understøtter flere ordninger, samt – indirekte – AFU's andel af de koncernfælles omkostninger.

Da fordelingsnøglerne, der anvendes i økonomimodellen, har betydning for, hvor mange omkostninger der allokeres til hver enkelt ordning, genbesøges fordelingsnøglerne en gang om året og gennemgås i den årlige revision med henblik på at sikre, at de lever op til målsætningen om at være fastlagt ud fra relevante og objektive kriterier.